

Lietuvių Evangelikų Seelios

Aštūra laina 15 Centu

Def.
t. 5-6/22

Išeina kas savaitę

Metams užsisakymas
2 lita i

Nr. 1/2 (140/141)

1938 m. sausio mėn. 9 d.

4 metai

Sveikiname Jāwo mielus Skoitytojus su Naujais Metais ir linkime gausios Diewo malonės ir palaiminimo!

„Diewo palaiminimas teesie ant Jūsų, mes Jus žegnojame warde Pono Diewo!“ Ps. 129, 8.

Prie Tawes až pasilieku.

Ps. 73, 23–26. Bet tacziu wišados pasilieku prie Tawes; nes Tu laikai mane prie mano
definės. Tu wedi mane pagal Jāwo valę ir Jāwo garbę prūmi. Kad až Tawę tiktai turiu, tai
yž nesibijau nei žemės, nei dangaus. Nors mano kūnas ir siela (žūkia) apalpsta, tai tu, Diewe,
tacziu wišados ešt mano hirdies palinkšminimas ir mano dalis amžinoj.

Wēl wieni metai paskendo amžinybės laiko srovėje, wēl
Nauji Metai stovi priež akis. Die ateina ne kaip senas
pawarges senelis, bet kaip jaunikaitis, tiesus, slaitus, gra-
žus, kaip naujai gimes kūdikis, kuris Jāwo žvilgsni meta į
posaulį. Die ateina baltu žemos laiku, kai langų stilių
tinkamai išleidžia, kai žemė poslednus
išs tottoje pažuvose, kai medžių galvos uporėngros išs juos-
brais, o viša žemė išsi po storu, baltu, minkštū žemos
patalu.

Kaip kielvieno lango stiklas išpuožtas įwairiai žie-
dais, ne mūsų rankomis padirbtais, mums ne suprantamais,
taip žmogaus hirdyje slepiasi daug to, kai mes nenumanome,
joje daug trožkumų, ilgėjimosi, wilties. Viša tai N.
Metų angoje ižnauju subanguoja sujuda, žadindami mu-
myse naujus mintis, naujas wiltis, naujus trožkumus,
naujus linkėjimus. O hios wiltys, kie linkėjimai labai
ižairūs. Sergantys turi wilties ižgyti, sedintis kalejime
turi wilties ižvysti laiswę. Turi naujų wiltų, senas jaunas
ir kielvienas žmogus Jāwo pažautime, Jāwo amate, tilė-
damas ir laukdamas iž N. Metų to nors naujo geresnio.
Užkininkas pagalwoja apie ateinantį metą, ar Diewas vi-
sus Jāwuoſius ižlaikys sveikatoje, ar duos gerą laiką, ar
jawai puoš jo dirmas, ar gywulėliai bus Jāwei. Viši mes
esame žiam gyvenime, višu hirdys plaka ir pilnos wil-
czių, kai naujo geresnio, bet ir dėl tos pacžios mūsų ka-
dieninės duonelės, dėl ramaus gyvenimo, dėl taikos, dėl
sveikatos. Ir te Diewas duoda, kad kie N. Metai višiemis
atneštu to, kai būtiniausiai gyvenime trūksta. Te duonos
riebekės netrūktu nė wienam. Te jie neža daugiau der-
mės, supratimo ir susitarimo žmonijos tarpe. Te turtinga-
sis ir galingasis ne lieka puitus ir išdidus, ir wargina-
sis te ne skrenta nušiminime. Te kielvienas pražišles atsi-
mena Jāwo jaunystę, o kielvienas jaunikaitis te pagalwoja
ir apie Jāwo senatwės dienas. Teneža jie višiemis daug
sveikatos ir nuo hirdžios pagarbos pražiūsims, krikčio-
niškos meilės — pawargusiems. Te senieji daugiau supran-
ta Jāwuoſius, tada nesiskirs taip daug žmonių galvojimai,
uždėtas žmonėms darbas bus įvykdinti lengviau. Te blai-
wiomis galwomis ir žwiesiomis hirdimis peržengiamo N.
Metų sienkti.

Kielvienas stowime prie N. Metų slenkčio, prie laiko
tubežiaus, ir žinome, kad praeitį daugiau nebegriž. Ir
hiaq akimirka mūsų hirdi pripildo višokiai pajautimais,
ir taip noriši, kad bi walanda užsitesty dar ilgau ir neži-
name į kur, ar į praeitį ir ateiti žwelgti. Senasis metas,
su višonis į vergyventomis dienomis dar kartą atsiroja
akimirkoje dar kartą pasinerti ar jas apkabinti. Bet viša
tai jau priklauso praeicziai. Buvo ir sunkios praeitų metų
wasandos, o jos ižhaule iž hirdies tik atsidusėjimą. Ne
wienam jie padare dideles ir gilias žaizdas ir, kaip ažtrūs
gywenimo erklėcijų dygliai, kaip slaudžiai jie sužeidžia.
Bet ažcių Diewui, ir hios slausmo waalndos jau praeityje.
Ne wienas nažlaitis, ne wienas pražiūsti motina ar tėwas,
stowėdami prie naujų metų slenkčio atsimena, kaip Jāwo
brangū žūnų ar tėwą dėl kurio taip karštai plakė hirdis,
išeido į duobę ir apibėrė žaltonis žemėmis. Ažharos ap-
temdo akis, bet naujuju metų wiltis nudžiowina jas ir
tažka poslaptingo, naujo salo hirdžiai. Ir taip viši stowime
priež naujų laiką, nežinodami, ką jis než, koks jis bus,
o mūsų hirdys pilnos baimės, swyrawimo, wilczių ir tilė-
jimo. Mes užmirždami viša gywenimą ir praeiti, sveiki-
name wienas antra, nuožirdžiai linkédami višo tuo ge-
riausio: sveikatos, turto, laimės ir daug, daug to.

Wienas mokslininkas yra pašakes: Duolite man atrā-
mos tažką, až viša žemę pojudinsiu. Ir mums žioje, gal-
būt taip rimtoje, taip swarbioje gywenimo wasandoje,
višiemis mūsų swyrawimams, abejojimams būtinai yra
reikalingas tokiai stiprus, nepajudinamas, amžinas atrā-
mos tažkas. Toki tažką mes žinome. Tai yra mūsų Diewas,
apie kurį psalmistas sakė: Wiežpatie Diewe, Tu es mūsų
stiprybė giminų giminėms. Tu es amžinas, stiprasis Die-
was, prie Tawę tūkstantis metų kaip wiena diena. Todėl
višas Jāwo wiltis, viša Jāwo nuštikėjimą, gręžkime į Ži.
O mūsų Wiežpatis Jėzus Kristus, kuris labai gerai pa-
žino Jāwo tėwo valią pašakė: Be Ži žinios nė wienas
plaukas nuo galvos nenukrinta. Žis mūsų tėwas. Žis žwel-
gia į mus Jāwo tėwikką hirdimi, neždamas daug atlei-
dimo, daug pasigailėjimo. O višo gywenimo dienoje,
tokios jos nebūtų ir per žiuos metus, mes drąsiai, pilni

tikėjimo, tieskime sawo ranką sawo gerajam dangaus Tėwui. Žis mums pagelbės mūsų gyvenimo dienose ir mes be baimės, be swyrawimų galėsime eiti toliau sawo gyvenimo kelią. Tikėjimo pripildytoms žirdims žengime drąstai per naują gyvenimo slenkštę, o Žis mus laikys prie sawo dežinės. Te Jojo meilė pildo mūsų žirdis gražiai skaisčiai wiltimi.

Dabartinis mūsų laikas yra gana rimtas ir liūdnas. Žiolas pasaulis kašdien vis apsiniaukia tamsečiais ir baišniais debesimis, tolumose skamba bedirbdami pragaibtingą darbą karizkti ginklai ir ne vienas sawo krauju supėti naujujų metų slenkštę ir padėjo sawo gyvybę ant jo. Didžiosios tautos wiena į antrą žiūrį su nepasitilejimu. Nors ir mūsų tauta yra dalis to didžiojo pasaulio rato, bet galime pasidžiaugti, kad Diewas mūsų tautai dėl ramų ir wisokiomis geriausiomis gėrybemis pripildytą gyvenimą. Ką ateitis slepia sawyje, mes nežinome, tik troškame wieno, kad ramybė ir taika viešpatautų pasaulyne, kad kiekviens galėtume ramiai dirbti sawo darbą, kurti ir puohti sawo giminę iždeli ir garbinti sawo Viešpati, gerąjį dangaus Tėwą. Žiolas ateiti žino tiktais dangaus Tėwas, todėl pasitikime Iuo, Žis wiską darys. „Tėwe, kad tik Tawę až turiu, tai až nesibiju nei dangaus nei žemės.“

Bet tas mus dar nepaliuosuoja nuo mūsų pareigos, o viša tai uždeda dar didesnę pareigą ir atskomingumą. Be paliowos, nepailsdami mes turime dirbti viša tai, kas priklauso geros valios žmonėms. Mums uždėtą pareigą gyventi dėl amžinostios dangaus karalystės, mums uždėtą pareigą mylēti ir rūpintis sawo bažnyčia, sawo tauta ir sawo valstybe. Uždėtą pareigą atlikime sajiningai ir su džiaugsmu. O jei mūsų jėgos pasilips ir prieisime prie jėgų rubežiaus, neužmirškime pakelti sawo akių į tuos aukshtuosis kalnus, iž kur ateina mums pagelba. Mūsų pagelba ateina iž Viešpaties Diewo, kurai sutwérė dangu ir žmę. Žis neduos mūsų kojai pašlysti.

Gal žie gyvenimo metai bus mūsų paslutiniai. Gal greit suskambės paslutinis mūsų gyvenimo warpo garsas ir Diewas per sawo galestingumą priims mus sawo manonę, tai mes wistiek drąstai galestine sakyt: „Nors mano kūnas ir siela apalpsta, tai Tu, Diewe, efi mano žirdies palinsminimas ir mano dalis amžinoji.“

Viešpatie, galingai žwelg į mus, apžviesči mus ir sawo palaimos ranka žegnok mus. Neatsimink mūsų, pagal nūsų nuodėmes ir nusidėjimus, bet pagal sawo didži galestingumą.

Wainikuok naujaji metų sawo stiprybę, sawo jėga, sawo garde ir sawo gėrybių pilnumu. Bet tacziau až wišados pasilieku prie Tawęs. Amen.

Trumpi bruozai apie Žvyrių ew. liut. parapiją.

Žvyrių parapijos bažnyčia.

Ant Nemuno kranto, tarp žaliuojančių lankų, prie vieškelio Kaunas — Klaipėda, stovi Žvyrių ew. liut. parapijos bažnyčia. Iš lauko ji atrodo jau gana sena, bet viduje ji labai graži ir nauki, ir čia išėję žmogus gauri jausmą, kad čia tikrai žventa wietą. Didžiausia dalis parapijiečių gyvena gana toli nuo sawo bažnyčios, tiki 15 — 30 kilometrų atstumu. Nors keliai tolismas ir dažniausiai blogas, bet pamaldos lankomos labai skaitlingai. Parapijiečiai myli sawo bažnyčią ir jai atneža gana daug aukų.

Žvyrių ew. liut. parapija pradėjo sawo metrifacijos aktus suražinėti nuo 1813 metų. Iki to laiko aktai buvo išražinėjami į Tauragės ew. liut. parapijos knygas.

Konfirmandų sąražai randasi jau nuo 1808 metų. 1809 metais jau buvo 68 konfirmandai. Iš to galima išreisti, kad Žvyriuose jau gana seniai gyvena ewangelikų. Iki 1923 m. Žvyriai turėjo tik kantorių. Nuo 1923 metų jie jau gavo sawo nuolatinį kunigą. Nuolatiniai kunigais Žvyriuose buvo: kun. Jofkas, kun. A. Gelžinis, kun. G. Stanaitis, o nuo 1932 m. gruodžio mėn. Žvyriams buvo pasuktirtas kun. H. Jekelis, kuris iki žios dienos cia žegnotai darbuojasi.

Kun. Jekelis gimė Szakiuose. Iš Kauno universitetą ew. teol. fak. išstojo 1925 m., kurį baigė 1929 m. Wiliu trum-

Žvyrių parapijos klebonas kun. H. Jekelis.

pai studijavo Leipcige ir Marburge. 1930 m. vasario mėn. 2 d. buvo ordinuotas į kunigus ir pasuktirtas Vatakių — Tauragės parapijoms kunigu. 1932 m. buvo perkeltas į Žvyrius kur ir išlandien dar gyvena. Per paslutinių laikų jis nuolatos aptarnawo ne tik Žvyrius, bet ir Turbarką, Raseinius, Sudargą. 1933 m. wokietcių sinodas išrenka sawo wice senjoru.

Nors Žvyrių parapijai priklauso tik 1223 parapijiečiai, kurie daugumoj mažazemiai, tai višgi jie ištengia ižlaikyti ne tiktais nuolatinį kunigą, bet ir gražioje twartkoje višus parapijos trobesius ir bažnyčią. Nuo 1934 metų parapija pastatė naujus twartus, daržinę, malkinę ir nuo dažė kleboniją iš lauko, aptwérė klebonijos kiemą, padarė žventorių, atremontawo bažnyčią iš widaus ir, be to, atliko gana daug kitų mažesnių remontų.

Reikia tiesiog stebėtis, ką ir maža parapija nuveikti gali, jei joje ramybė ir meilė viešpatauja. Tikiems, kad ir toliaus Diewas sawo žegnonės ranką nuo mūsų neatiitrauks.

Žvyriųlis.

Generalinio superintendento Prof. Dr. Jakubėno pasakyta kalba laidojant generolą S. Žukauską 1937. XI. 28.

Tamsi, niūri ir liūdna rudens ūkanos aplinkuma apsupa mus. Greitai visa gamta pasineras žiemos poiliui, bet ne amžinam ir ne ilgam. Netrukus pavasario saulutė vėl sušvis, sušildys ir sužadins gamtą naujai gyvybei, visa sužaliuos, tada ir mūsų širdys pradžiugs nauja viltimi.

Žmogaus gyvenimas tai vaizdas, žmogaus gyvenimas tai paveikslas, palyginimas. Kas yra tas žmogaus gyvenimas? Juk ne kas kita, kaip didelis Viešpaties Dievo séjos laukas, kurį jis nuolatai, nepailstama ranka apdirba ir vis nauja meile ir kantybe beria savo sėklos grūdelius? Yra žmogaus gyvenime ir žiemos laikai, kada tas gyvenimas atrodo tuščias ir liūdnas, kaip tas laukas po žiemos antklode. Papučia šiltas pavasario vėjelis, saulutė pakyla ir įremia savo šiltus, gaivinančius spindulius, visa atgyja, pražysta, mūsų širdis smarkiai ir gyviau suplaka iš džiaugsmo ir pasigérėjimo; atgimsta nauja viltis gyvenimui; mes nerame rankas ir keliame jas į dangų prie paguodos Dievo ir dekojame ir išpažiame su psalmistu: mano siela, nutilk Dievuje, nes jis yra mano viltis.

„Giliai sutrenkti ir nuliūdė susirenkame šią valandą pas karsta mūsų kariuomenės vieno pirmųjų karių, kariuomenės šeimos galvos, mes gedime prie karsto vieno pirmųjų mūsų tautos ir tévynės sūnų. Šią valandą mes galėtume giedoti gėdulo aimanas, nes sukniubo vienas mūsų tévynės šulų, kurs buvo giliai įremtas jos pamatuose ir kurį puošė mūsų valstybės atstatymo ir kūrimo žygijų ženklai. O gal vis dėlto mes norėtume nusiskusti? Nusiskusti reiškia būti nepatenkintam; nusiskusti reiškia Viešpatį Dievą apskusti. Mes nusiskundžiame, jei nakties šalna

† Generolas S. Žukauskas.

pereina per pavasario gėlyną ir nuskina ką tik prāžydusias lieknas géleles, bet mes nenusiskundžiame, jei rudens saulė pagaliau nuskina nuo medžio šakos pribrendusį vaisių. Mes nusiskundžiame dėl nevykuvio ir sugaišinto gyvenimo, bet mes nesiskundžiame

Kun. P. D agys.

Tikėjimas pagal Ap. Povilą.

(Tėsinys).

Taigi, tiesa tegali būti viena, kaip Dievas yra tik vienas. Tą tiesą giliausiai išsemė ir tobuliausiai apreiškė apaštalas Povilas; ta tiesa tai ir yra jo tikėjimas. Nors tikėjimas apaštalui Povilui yra giliausias ir svarbiausias dalykas ir tikrai jis galėtų juo triumfuoti, bet jis ta tikėjimą skelbia nužemintai ir paprastai. Kaip jo tikėjimas pilnas raminimų, taip ir jis viską atiduoda Dievui ir iš Jo tik vienintelį tikėjimą semia.

„Povilas — pašauktąsai Viešpaties tarnas, kuris anksčiau pats persekijo krikščionis, vėliau įtikėjo ir net savo giliu tikėjimu stebuklus daré.“ Apd. 14, 7—10 aprašomas jo vienas stebuklas taip: „Listroje buvo vienas žmogus nesveikų koju, luošas nuo pat savo gimimo, kurs niekuomet nebuvo vaikščiojęs. Jis klausėsi kalbančio Povilo. Tas pažvelges į jį ir matydamas, kad jis turi tikėjimo i pagydima, tarė dideliu balsu: „stokis ant savo koju“. Jis pašoko ir vaikščiojo. Arba jo stebuklus matome dar Apd. 13, 9—12, kuris aprašo šiaip: „Saulius, jis gi Povilas, pilnas šventosios Dvasios, pažvelges į jį tarė: O, pilnas visokio viliaus, visokios klastos, velnio sūnau, visokios teisybės neprieteliau, ar tu nesiliausi kreipęs tiesius Viešpaties kelius? Dabar štai Viešpaties ranka ant tavęs ir tu būsi aklas, neregis saulės iki laikui. Tuojaus krito ant jo aptemimas iš tamsa. Jis ieškojo aplinkui, ieškodamas kas jam paduotų ran-

ką.“ Šie faktai parodo, kaip Apaštalas Povilas tikėjo ir koks jo tikėjimas buvo galinas.

Kalbant apie jo mokslą, reikėtų apibūdinti jo būdą ir charakterį, nes yra sakoma, kad raštuose galima matyti autoriaus sielą, lyg veida veidrodyje. Nors teisingai pasakyta, kad siela atspindi raštuose, bet tiksliai charakterizuoti apaštalą Povilą sunku, nes sunku pažinti ir suprasti jo dieviškos sielos „aš“. Šis jo „aš“, norint ji suprasti, reikia dar surišti su aplinkybėmis to laiko, nes jis turėjo nugriauti visų „nežinomų dievų“ stabus ir visas „Dianas“ apreiškimui siuštajį išganymo žodį ir irodymui, jog ne tie dievai, kurie padaryti nuodėmingo žmogaus rankomis iš kokios nors medžiagos, turi būti garbinami, bet kad garbintu ta meilingaji Dieva, kuris negailėjo savo Sūnaus Jėzaus, mūsų Išganytojo, kuris savo krauju ir kančiomis nuplovė nuodėmes, norėdamas padaryti mus švarius ir suderinti su Dievu. Taigi jis viską turėjo nugriauti ir pastatyti jų vietoje abstrakčiai dalyka — tikėjimą. Šis jo uždavinys nelengvas buvo ir jis galėjo atliliki, vyras, kuris pats yra tobulas ir dieviškos išminties.

Povilui pilnai galima pritaikinti šie Platono žodžiai: „Visi tikrosios išminties mylėtojai valdo visus kūno geidulius, kantriai viską ištveria iki galio, niekam nepasiduoda, nebijo, nei neturto nei vargo, kaip kad bijo minia ir gauja, kuri veržiasi prie pinigų; nesibijo nei atstumiami nuo viešų garbingų vietų, nebijo nei gėdos, nei skurdo, kaip tie, kurie geidžia viešpatauti ir trokšta garbės — nes jie noromis atsisako nuo tos garbės.“

dėl palaiminto gyvenimo, koks buvo velionies generolo Žukausko gyvenimas“.

Ne pagal paviršinį žmonių sprendimą, bet pagal sprendima seno Izraėlio tautos vado Josuos, kurs dažnai su savo tauta žvelgė mirčiai akysna, yra palaimintas tas gyvenimas, kurs Dievo bijo ir ištikimai tarnauja jam. Velionies generolo Žukausko gyvenimą galima trumpai taip apibudinti: ištikimai jis tarnavo Dievui, o tuo ir savo tévynei.

Jo gyvenimas buvo tarnavimas, o tas tarnavimas buvo tarnavimas Dievui, šventas tarnavimas, nes tai buvo tautos teisių atstatymas, tévynės nuo žiaurių priešų gynimas ir jos gelbėjimas. Ne mano silpnoms lūpoms apibudinti velionies pasiaukojimą, ne man neparuoštam įvertinti jo gilia išmintimi apgalvotus žygius mūsų kovų frontuose, jo nepalaužiamą drąsumą ir nepailstamą pavyzdingumą. Visa tai padarys tie, kurie yra paruošti ir išmano įkainoti kiekvieną žymų apsireiškimą ir kiekvieną nežymią smulkmeną karo lauke.

Šitas mums brangusis vyras buvo kaip iš marmuro ištašytas savo pareigų supratime. Reikalaudamas iš kitų ištikimumo savo pareigoms, velionis ne mažiau reikalavo pats iš savęs; nuo savo pareigų jis niekuomet nenutolo nė per vieną žingsnį. Atsišveikinant su šituo mums visiems neužmirštamu vyrū, tegul mums visiems, o ypačiai kariams, šviečia jo pavyzdys ir tegul esti šventas jo atminimas. Apie senovės Ispanijos karvedį Cidą pasakojama, kad jis ir po mirties tebebuves savo būrių priekyje ir vedęs juos į kovas. Ir velionies didingumas reiškési tuo, kad sayo garbės aukštumoje jis neužsidaré vienas, bet ką geriausia turėjo, savo viduausią esmę, mokejó įterpti i mūsų narsiąją armiją ir į visą tautą. Ar atsiras plačiame pasaulyje tarp mūsų brolių lietuvių nors vienas, kurs nežinotų, kokią reikšmę lietuvių tautai turi generolas Žukauskas? Visi lietuviai,

Apie savo kilmę jis nupasakojo Apd. 22. Jis buvo tvirto būdo ir didelio pasitikėjimo, ką matome iš Apd. 13,41, kur sako taip: „Matykite niekintojai, stebékites ir žiūrėkite, nes aš darau jūsų dienose darbą, tą darbą kuriuo jūs netikésite, jei kas jums pasakos“. Jis tikrai buvo ištikimas šiemis žodžiams: „Aš pastāčiau tame pagonių šviesa, kad būtumei išganymu iki žemės pakraščių.“ (Apd. 13,₄₇); Jis buvo labai jautrios sielos, ką galime matyti iš Apd. 17,₁₆. „Povilas jų belaukdamas Atėnuose ir, čia matydamas stab-meldystei pasidavusį miesta, buvo sujudintas iki sielos gilumai.“ Jis taip pat buvo individualus, pasiaukojantis, drąsus. (Apd. 20,₂₄) „Bet aš nieko to nebiuju ir nebranginu savo gyvybės labiau, kaip savęs, kad tik pabaigčiau savo bégimą ir žodžio tarnystą, kurią aš gavau iš Viešpaties Jėzaus liūdyti apie Dievo malonės evangeliją. Charakteringai drąsu jo išsireiškimą dar matome Apd. 26,₂₅ kur Festui atsaké taip: „Aš neinu iš proto, gerbiamasis Festai; aš kalbu tiesos ir išminties žodžius.“ Kad jis buvo tyras be nuodémės, mes galime matyti iš Apd. 20,₂₆, kur sako taip: „Todėl liudiju jums šiandiena, kad aš nesu suteptas nė vieno krauju“. Apie savo darbštumą Apd. 20,₃₁ sako taip: „Todėl būdėkite atmindami, kad aš per trejus metus naktį ir dieną nesilioviau su ašaromis raginės kiekvieną iš jūsų“. Savo meile Viešpačiui apibūdina Rom. 8, 38—39; Jis kartu buvo ir silpnųjų užtaréjas Rom. 14 „Silpnosis tikéjime priimkite nesiginčydami dėl nuomonės.“ Jo galutinas tikslas ir buvo, kad iš silpnųjų padaryti tvirtus Dievo karžygius, kokių jis pats buvo.

(Bus daugiau.)

kur jie bebūtu, tik su pagarba mini velionies vardą, o užjūrio lietuviai ypačiai pažymėjo tą pagarbumą. Velionis liks gyvas tarp mūsų ir mumyse, nors jo ir nebéra tarp gyvujų. Jis gyvas armijoje ir tautoje kaip įkūnyta dvasia išminties ir pajégumo, drausmės ir saikingumo, kaip vienas jos didžiausias kūrėjas, koki jis turėjo, jis gyvas kaip įkūnyta dvasia neapykantos visam, kas žema ir menka, kaip dvasia save užsiginančio, iki mirties ištikimo vyro pareigūno.

Tačiau geriausia, kas buvo velionyje, patyré jo gyvenimo draugę. Petys prie peties. Širdis prie širdies, artimiausioje meilėje, per ilgus metus jie keliamo šią žemiškąją kelionę. Bet, miela našle, tavo gyvenimo prietėmyje visa virsta kitaip. Tu lieki viena, be gyvenimo draugo. O vis dėlto nenusimink! Viešpats Dievas, kurs lydėjo tave per gyvenimą, bus tavo globėjas; pasitikék Juo! Jis siūs tau draugų ir patarėjų.

„Velioni generola Žukauską puošė tauri meilė. Juk žymia savo gyvenimo dalį paaukojo savo tévynei, savo tautai, Lietuvos armijai ir jos kūrimui. Meilė yra aukščiausias ir kilniausias jausmas. Mes galime priversti save eti pareigas, dirbtį, rūpintis kitais, bet prievara mylēti visai neįmanomas daiktas. Meilė yra įgimta ir, jei ji yra atkrepta į gėri tū, kuriuos Dievas sujungė į vieną tautą, tada jis pasiekia tam tikrą tobulumo laipsnį, tada jis tampa testamentu ir simboliu palikuonims, ateisančioms kartoms. Velionies generolo Žukausko meilė sudarys ryšį, kurs per šimtmečius nenutrūks, bet kaip aukso siūlas riš mirusijį brangų tautieti su dėkinga tauta, kuriai taip ištikimai tarnavo.

Tūlas mastytojas pasakė, kad vieta, kurioje gyveno taurus žmogus, lieka pašventinta ilgiems laikams. Bet ir atvirkščiai galime pasakyti, kad ir laikas, kuriame gyveno kilnus žmogus, nepaliauja veikės ateiti ir atsispindi ner ilga laika nosumažintu pajégumu.

Jo taurumo šaknys giliai siekė jo jautrią sąžinę. O jo jautrioji sąžinė iš savo pusės sémė pajégumą iš gyvos Dievo baimės. Jo dievobaimingumas nebuvo tuščiamė išoringume, bet giliai paslėptas vidujinguo, širdyje. Tarnavimas Dievui ir Dievo baimė, velionies manymu, vra žmogaus, krikščionies ir kario švenčiausia ir pirmiausia pareiga. Viešpats Dievas atsiliepė į jo tokią nuotaiką; atsaukdamas jį Savęspi, apdovanojo jį lengva, ramia mirtimi.

Kiekvienas svaresnis įvykis tiek pasaulio tautų, tiek paskiro tautos nusidavimuose lygsta pakeltam Dievo piršti. Mes žmonės žinome, kas buvo iki to įvykio, bet mes nežinome, mes susirūpinę, mes spėliojame, dažnai nusimine klausame, kas bus po to įvykio. Bet Viešpats Dievas per savo pranašą ateina mums pagalbon ir duoda mums tokį raminimą ir padrasinimą: mano mintys ne jūsų mintys ir jūsų keliai ne mano keliai. Bet kaip dangus aukštesnis už žemę, taip ir mano keliai aukštesni už jūsų kelius ir mano mintys už jūsų mintis.

Šio tévynės sūnaus, mūsų didvyrio taurusis gyvenimas užsibaigė. Mes liūstame, netekę jo. Tuoju išlydésime jį į paskutinę poilsio vieta, jo kūniškas liekanas apklosime tévynės Lietuvos žemėmis, kurias jis taip mylėjo ir kurios kiekvieną pėdą taip narsiai ir taip drąsiai velionis gynė. Ne mes vieni čia susirinke lydime į amžinybę vieną pirmųjų Lietuvos sūnų, visos lietuvių tautos akys atkreiptos į laikinaja sostine. Visa tauta susikaupusi atiduoda pagarbą savo geriausiam tévynainiui ir liūdi, kad jos kovotojas už Vilnių atsiguls paskutiniu poilsiu ne Vilniaus žemėje. Kūnines velionies liekanas pridengsim žemėmis. Bet velionies paveikslas liks gyvas

Lietuviams giesmyno leidimo, dėl kūnigų ir wargonininkų paruošimo, dėl bažnytinės spaudos tobulinimo ir kitų tolygių reikalių. Po Naujų Metų iš spaudos išeis Kariuomenės Szwietimo Škyriaus lietomis leidžiamas ewangelikams kariams giesmynėlis. Šis patieks apie 100 giesmelių, gana daug Szwentojo Raštto išstraukų, eilė naujai werstų psalmių ir hiaip įwairiems atsitikimams pritaikintų maledelių ir M. Liuterio ir Heidelbergo katekizmų swarbiausias dalis. Didžiajam Lietuvių ewangelikams giesmynui leisti gausią medžiagą yra patiekės faro kapelionas kun. Szernas. Jo iš įwairių klasbų ir hiaip originaliai parašyta giesmynui medžiaga susideda iš apie 800 giesmių. Dabar dar vis yra dirbami techniniai tos giesmyno medžiagos tvarumo darbai. Šią medžiagą dar turės peržiūrėti kabininkai, muzikai ir kiti žios srities žinowai. Priež leisiant ji giesmyną liuteronų bažnyčios atstovai turės galimybęs pasiskaiti dėl žio leisimo giesmyno principinės ir techninės pusės. Liuteronų kūnigai taip pat sawo ruoštai naujai yra išwertę eilę giesmių. Tiek jų dar tėra per mažai paruošta, kad dėl jų jau būtų galima patiekti žio darbo principinę ir techninę pusę karakterizuojantį sprendimą.

Toliau yra pažymėtina, kad paškutiniuose metais buvo paruošta ewangelikams liuteronims tikybos mochymo programos pradžios ir widurinio mokslo mochymo. Be to, „Lietuvių Ewangelių Kelijje“ buvo atspausdinta Konfessorijos priimta sekmadienio waikų pamaldėlių programa. Dabar yra būtino reikalo lietuvių kalba waikams ižleisti atatinkamą giesmynėlį. Pašaulio sekmadienio mochylų sąjunga per Lietuwoje hiaq wasarq apsilankiusi sawo generalinių sekretorių Dr. Kelly žiam tikslui yra pasikyrusi 25 anglų swarus, tai bus maždaug apie 1000 litų. Teko sužinoti, kad kūn. Szernas žitokiam waikų giesmyneliui esas paruošes apie 80 giesmelių. Tad gal jau sekancziais metais bus galima mūsų waikuziams ižleisti gražų giesmynėlį.

Pažymėtina dar ir tai, kad Lietuvių Ewangelių Sąjungos Centro Waldybos rūpesciu praeitą žiemą Klaipėdoje buvo suruošti virš driežų mōnos trukė wargoninkams ir bažnytinii jaunimo kuopelių wadowams ruoštai kuršai. Juos lankė virš 30 žmonių. Iš žiuos kuršus lankiusių dabar Klaipėdos Muzikos Mokyklos mōlos wargonawimo 12. Visi gauna iš waldžios atatinkamas pažpas.

Paškutiniuose metais buvo labiau rūpintasi kokybiškai kelti bažnytinį giedojimą. Lietuvių bažnytinii chorų tėra mažai. Kiek labiau yra atsižymėjęs Kauno ew. liuteronų parapijos lietuvių choros, wedamas R. Kopo. Šis choros hiaq wasarq aplankė Marijampolę, Turbarko ir Garliavos parapijas, du kartu Vilkaviškio filiją ir kartą Užmergės filiją. Taip pat keletą kartų giedojo per Wadstybės Radiosoną, o hiaip gieda lietuviams liuteronims laikomoje Kaune pamaldoje, kurios transliuojamos per radiją. Žymesni lietuvių chorai paškutiniu metu veikia Klaipėdoje ir Tauragės parapijose. Šziaip bažnytinii chorų veikime lietuvių yra toli atsišlikę nuo wokiecių, kurie hiaq wasarq suorganizavo net 10 parapijinių chorų jungtinę giesmių žventę Kybartuose. O chorai, lankydami kaimynines parapijas tuo tarnauja didinti bažnytinio giedojimo meilei. Per paškutinius metus Kauno parapijų lankė Tauragės mokytojų seminarijos choras ir Klaipėdos bažnytinis choras. Turbarko parapijų lankė Pagėgių Duonelaicžio gimnazijos choras ir Kretingos parapijų Klaipėdos „Jaunųjų Sandoros“ choras. Šie chorų žygiai, kad ir nepalieka neužmirštamu žymiu, bet visgi lankydami esėj paškleidžia daug žuentiškos nuotaikos, pagražina pamaldas. Kiekvienoj liuteronijos parapijų turėtų būti lietuvių choros. Tuo būdu galima daug dirbtini bažnyčios ir tautos labui.

(Bus daugiau.)

Laimingų metų!?

Laimingų Naujų Metų!

Szais žodžiais žmonės sulaukė N. Metus sveikinasi. Bet kie viisi sveikintojai atsidurtų tikrai keblioje padėtyje, jei sveikinamaisi jų pašlaustų:

— Kaip, kokių laimingų metų?

Ir tikrai, ką reiškia kie žodžiai: „Laimingų metų?“

— Tai geros sveikatos linkėjimas: — pašakys wieni.

Be abejonių, gera sveikata yra brangiausias turtas. Atrodo, kad sveikas žmogus tikrai jaučiasi laimingas. Kentėdamas skausmus ligonis galwoja: „Ach, kad až būčiau sveikas, tai būčiau laimingiausias žmogus!“

Taciuo tai, tėra tik trupinėlis laimės.

Kiek sveikiausią žmonių yra nelaimingų, warginamų nusiwyrimų, sliegiamų rūpesczių, aistry. Laikražciuose pilna žinių apie žmogžudystes, sawižudystes, pežtynes, užpuolimus. O tai viskas įvyksta dažniausiai tarp pacžių sveikiausią žmonių. Jei jie būtų menčesnės sveikatos, gal kartais to ir neatstikytų.

O gal aukšas laimė teikia? Gal laimingi metai yra tie, kada mes tampame turtinčais, kada daug pinigų turime?

— Žinoma, taip!... — sakys dauguma.

Tikrai, pažvelge į gyvenimą pastebime, kad aukšas sustekia daug laisvės, daug džiaugsmo. Jo pagelba įgyjame daug draugu.

Taciuo, nors aukšas ir yra geras tarnas, bet jis yra ir baijus ponas! Visą jis gali! Visi sujungia žemės, wėliai jas ižardo... Kiek pagundu jis sukelia!... Kiek visokių nelaimių, ir net labai dažnai mirti jis atneša.

Ir aukšas laimės neteikia. Kristus pašakė: „Margas jums, turtuoliai...“

Gal laimingu metai yra tie, kada einama iš wieno pašekimo į kitą?.. Kada garbė žypsoji?.. Kada įgyjama waldžios?.. Kada tampame galūnais ir ižkylame?

Taciuo ir čia nėra tikros laimės. Kokiomis priemonėmis visi tai pasiekti!.. Pawydais, pagiežomis, skundai!.. Kur laimė?..

Nėra jos!.. Laimė nerandama grynai žmogiškame ižkilime, kuri yra nusiwyrimo ir nedėkingumo lydimas.

Tai kokie gi pagaliau yra tie tikrai laimingu metai?

Atrodo, kad laimingu metai yra tikai tie, kada nešerama, kada pralobštama, kada viskas sekasi.

Bet kie viisi dalykai yra ižviržiniai ir laikini.

Laimingu metai yra tie, kada manyje gyvena wisa, kai aukšta, kilnu, gražu, esminga ir gera; kada až noriu tikrai geru būti, o ne tik pawiržiniai paširodyti, kada kaiip žvalė ant altoriaus, kitiems žwiesdamas, kitiems tarnaudamas, nykstū; kada mano widužiniam gyvenimui nuolat stiprėjant jaučiuosi pakankamai twirtas atsišpirti priež wisa, kai žmogiška, ir ižlaikyti nepaliestą tikėjimą; kada jaučiu Visagalinčio maloningas rankas, wedanczias mane ir wisu, kuriuos až myliu, ī amžinybę...

Laimingu metai yra tie, kada atskiratau senojo žmogaus, sawo „až“ wietoje rūpinuose kitais.

Mes kiekvienas esame įpareigoti nušikalti sau statulą dėl sawo kapo.

Todel, ji turi būti graži ir amžinojo Kūrėjo akimis, kad iš jos pažintų mus.

Laimingu gali būti net ir paškutinių mūsų gyvenimo metei, t. y. ižsilaikinimo metai, kada pabaigus darbą, iwykdžius pareigą — žemą ar aukštą pareigą — einame į žwiesos žali, neždami sawo wilti Tam, kuris yra Prisikėlimas ir Gyvenimas.

Laimingus metus mums suteikia tikras tikėjimas.

Be jo nieko nėra gero.

Per tikrą tikėjimą ir Dievo malonę ir mūsų mirtis nužinta naujo gyvenimo aušros spinduliais.

Pagal P. l'Ermitę.

Pakvietimas

wiśiem, wiśose wietose Kristaus wardu prie Diewo
haukiantiesiem

1938 m. wiśuotinei maldos sawaitē
nuo sausio mēn. 2 d. — sausio mēn. 8 d.

Mylimi broliai ir sesēs!

1938 m. pirmą sawaitę wiśu tautų ir pawadinių krikšcjonys wēl skiria maldai. Kaip praėjusiais, taip ir hiais naujais metais bandoma ir lietuvių tautos krikšcjonims patiekti wiśo pasaūlio meldējams išleistą maldos programą su keliais nežymiais pakeitimais. Centralinio Komiteto kwietime Kristaus surinkimui (bažnyčiai) wiśose tautose tarp kitko sakoma:

„50 m. maldos sawaitės istorijo gal dar nebūta tokio laiko kaip mūsi, kur raginimas melstis būty buvęs taip reikalingas ir būtinas kaip žiandien. Iž wienos pusēs wiśose žemynuose durys Ewangelių yra placjai atvertos. Iž kitos pusēs pasaūlis pilnas pawojų ir dwasinių srovių, kaip patwyrnis dar wiś tebeklyancijų ir wiśiškai priežingų Diewo Karalystės atėjimui. Šziū srovių pa-welkti daugelis žmonių atmeta krikšcionių pamokymą ir dorowę. Be to, nauju pasauležiūrų ir tikybinių ištiknimų skirtingumai dar tebedidina žmonių tarpusawio san-tykuose jau esamus įtempimus ir tuo augina newienybę. Wien ižauktintas Kristus sawo antžmoniškoje galbėje tebegali tokio būkleje suteikti laimėjimą sawo malone ir teišybe. Todėliai Jo wardo mes ir haukiame tiksime. Taip rimta gywenamoji walanda teberagina mus wiśus veikti ir melsti. Sziame atsizauktme i wiśus krikšcjonis prahome mažesniuose ar didžiuose susirinkimuose susi-jungti bendrai maldai ir dėkawonei.“

Kadangi žiose sunkiose dienose maldos yra labai swarios ir swarbiros ir reikalingos, tai parapijų, surinkimų wadai prahomi atliskti su didžiausu atidžiavimu ir karžciausais paraginimais. **Tyruse haukiančio balsas.**

* * *

Dalykai wiśuotinei ir bendrai maldai.

Szuentadienis, 1938 m. I. 2 d.

Pamokslams ir prakalboms siūlomi testai.

Wiśi buvo wienžirdžiai podraug. Ap. d. 2,1 — Bet apsaugok Diewe..., kad paliauciu Ži už jūs melsti. 1 kn. Zom. 12,23. — Jis dywijs, kad nei wiens juos neužstojo. Tez. 59,16. — Ir gywas yra wiśados ir meldžias už juos. Žyd. 7,25. — Todėl melskite piūties Wiežpatį, kad darbininkų i sawo piūti siūsty. Mat 9,38. — Bet Žis tur ponawoti. 1 Kor. 15,25.

Pirmadienis, 1938 m. I. 3 d.

Dėlawonė ir pražymas.

Dėkotim Diewui už ištikimą liudijimą wiśuotino Wiežpaties surinkimo (Bažnyčios) placjame pasaūlyje laikuose rimto priežtarawimo ir dalinai smarkaus persekojimo; — už daugybę rytuose ir wałkuose atvirų durų Kristaus Ewangelių ir apstrežimui Jo gywybinių jėgų.

Pražykime Diewą, kad sutartinumas nusistatybe, galwojime ir pasielgime krikšcioniystėje padidetų, dar didesnis pastotų; — kad tikinciuju Surinkime weifiančios teišybės ir meilės jėgos justiprintos būty; — kad Dwasta maldos wiśose kražtuose išliejama būty.

Luk. 11, 1—13; Ps. 145, 1—14.

Antradienis, 1938 m. I. 4 d.

Wiena Wiśuotinė Bažnyčia.

Dėkotim Diewui už waišingą ir wiltingą ewangelistinį judėjimą ižairiuose kražtuose; — už dowanojimą wadų, pamokymų, už wiśus czystijanciūs mėginimus, kuriuos ižairiu kražtu krikšcjonys turėjo pergywentį ir už jū tame ižrodytą tiksimo pergalę.

Pražykime Diewą, kad siekimas sutartinumo nusistatybe ir darbe augtų ir gilyn eity; — kad wiśose bažnyčiose būty ižtraukiama i bendradarbiavimą wiśose Diewo Karalystės srityje ir neprofesiniai (be ūredo) darbininkai; — kad skaiczius tuju, kurie žodžiu ir ražtu Szuentražecio pagrindines tiesas pamokinancią skelbia ir i kwiesę stato, padidinamas būty.

Epež. 2, 11—22; Apreižk. 7, 9—17.

Trecziadienis, 1938 m. I. 5 d.

Tautos ir jū wyrtausybės.

Dėkotim Diewui, kad, nežiūrint retkarčiai didžiencio faro pawojaus, karo katastrofos iki žiolei buvo nuštumtos; — kad daugiau kaip ligi žiol reižliai balsai už susitarimą, gerą walią ir sugyvenimą tautų tarpe.

Pražykime Diewo, kad wiśa jaunimo wadowybę stengtusi padaržti taikos dowaną jaunajai kartai pageidaujamą ir siekimo wertą ir iðiegty pražymą: Te ateinie Tavo Karalystę; — kad Szuentražecio wilties mokslas būty skelbiamas jauniems ir seniems, nes Diewo Karalystės laimėjimai ruožia kelią ir pasaūlio taikai.

Ps. 46; Mat. 5, 1—12.

Ketvirtadienis, 1938 m. I. 6 d.

Misijos — pasiuntinytės.

Dėkotim Diewui, kad judėjimas dėl Kristaus nekrikšcioniškoje tautose žymiai didėja; — kad skaiczius krikšcionių iž pagonų tarpo auga; — už pabudinanti judėjimą Borneo, Nias, Rytių-Africos ir Olandijos-Indijos kražtuose.

Pražykime Diewo, kad akiwaizdoje pabudimo pagonybės ižairiuose kražtuose Kristaus Ewangelija išeitų laimėtoja; — kad 1938 m. rudenį Edinburge įvykstanti pasaulinė misijos konferencija išeitų wiśam pasiuntinytės darbui i palaimą ir kad tarptautinis misijos komitetas ir ižairios misijos draugijos wiś daugiau susprastų bendram darbui.

Mat. 9, 35—38; 1 Kor. 12, 4—20.

Pentadienis, 1938 m. I. 7 d.

Szeima ir auksėjimas.

Dėkotim Diewui už palaimą (Jegnone) žuentadienio mokyklų judėjimo wiśame pasaulyje; — už augantį susidomėjimą tikybiniu auksėjimu; — už naujają ižgančią iataką krikšcioniškame auksėjimo darbe auksėsnėje mokykloje; — už augantį šemoningą atsakingumą krikšcionių tarpe akiwaizdoj suirimo, sugedimo žemimos gywenime; — už liudėjimą dėl nuostolių, kuriuos jaunimas per netekimą Diewo baimingumo ir naminių pamaldelių žemose apturejo.

Pražykim Diewo dėl mokytojų krikšcionių nusistatymo ir kad jie pradžios ir auksėsnioje mokykloje būty ne wien mokslu pardawimo tarpininkai, bet ir Ewangelijos meilės nežėjai; — kad Diewas per studentų judėjimą jaunimo mokslinimo wietowes padaryt auksėjimo, drausmės, padorumo ir būdo daigymu.

Ap. d. 20, 18—21; 28—35; 2 Tim. 1, 3—9; 1 Tim. 4, 6—16.

Siektadienis, 1938 m. I. 8 d.

Widujinė misija.

Dėkotim Diewui už taip daugelio wyrų ir moterų pasiaukojančią tarnybą, kurią jie Kristaus warden prie ižairių rūbių warguolių atlieka, ypač didžiuose miestuose, ir už wiśus tautos misijoj ir diakonijoj dirbanciųs jėgas; — už steigimą senelių prieglaudų ir waikų darželių; — už ižganymo pasūlymą žydams.

Pražykime Diewo, kad žiū dienų surinkimas pažintų sawo diakonijos ir misijos uždawinius ir juos gywenime vykdytų, kad darbininkų stoka pažalinta ir sunkumai dėl lėšų sudarymo nugalėti būty; — kad Kristaus Ewangelija wiśiem apsaikta būty ir neštų sawo ižganancią jėgą.

Rom. 9, 30 iki 10, 13; Ps. 142.

Žinios.

Wokietija.

— Slaptoji policija uždarė Betelio (pas Vielesfeldą) teologinę mokyklą. Toks likimas paliečia jau antrą išpažinimo bažnyčios mokyklą.

— Reformacijos žwentė pereitais metais buvo labai liūdna Prūsijoje. Wienos sawaitės laiku buvo areštuota 40 kunigų ir uždrausti kalėjime. Tie buvo suimti už tai, kad jie atsiakė pasirašyti po trimis reikalawimais: nesiuosti konfistorijai skirtų rinkliavų, neplatinti „priežvalstybinių“ raštų ir besalyginių klausyti višų valdžios išakymų.

— Prūsijos žwietimo ministeris ižleido išakymą direktoriams ir rektoriams, kad uždraustų sawo auklečiniams priklausyti krikščioniškoms organizacijoms. Kai kurių universitetų studentai pareiškė, sajine neleidžianti jiems klausyti tokio draudimo.

— Prie Hallės teologijos fakulteto buvo du bendrabuciai studentams; mokinėjama krikščioniui dekanui paėmus juos, wienas jų tapo višai tuščias ir reikėjo uždrausti, o kitame dar liko apie du treczdalius studentų.

— 1937 m. lapkričio 23 d. Wokietijos ewangelikų bažnyčios tarnautojų buvo: 37 asmens atleisti nuo pareigų, 32 uždrausta pamokslininkauti, 41 išsiustas, 29 Berlyno fakulteto profesoriai atleisti, 7 Hallės fakulteto profesoriai taip pat atleisti ir du kitų universitetų ir 141 kunigas kalėjime. — Wokietijoje krikščioniška bažnyčia pergyvena pirmųjų amžių persekiojimus.

Rusija.

— Komunistinis jaunimas išpareigojo parduoti dešimtį milijonų atvirukų už penkiolika milijonų rublių. Šie pinigai skiriama Rusijos bediewių sąjungai. Sjutie atvirukai bus siunciami užsienio jaunimui kaip priemonė bediewybei plėsti.

Lietuva.

Wilnius. 1937 m. spalio 13 d. mirė Vilniaus žinodo katorius Bronislawas Kaderas Krokuvoje, kur jis prieš karę wedė chirurgijos katedrą. Tai buvo placziai žinomas profesorius — chirurgas, kuris darydavo labai painias ir sunkias operacijas. Jis buvo žinus žinigo Kadero, ilgus metus žinigavusio Papilyje, o pastkui buvusio generalinio superintendento Wilniuje. Welionis Kaderas buvo žinu ir siela reformatas; jis buvo labai prisirūpes prie sawo bažnyčios ir mylėjo ją. Mirdamas praėje palaidoti ji Wilniuje. Karas padarė welionį inwalidu. Darydamas operaciją, apnuodijo sawo kraują ir nuo to laiko skurdo. Darbui jis višai nebėtiko.

Kaunas. P. Žwietimo Ministeris paškyrė Kauno ew. reform. bažnyčiai statyti 25 000 litų pažalpos. Pinigai jau gauti.

Batakliai. Lietuvių Ewangelikų Sąjungos Bataklų žyriaus moterys surinko aukas parengti dowanėles ir apdovanoti waikuzius Kalėdom. Tam reikalui iš žyriaus kasos buvo skirta 15 litų. 1937 m. gruodžio 24 d. wakare bažnyčioje buvo pamaldos, laike kurių waikuziai pagiedojė dvi giesmes ir pasakė Kalėdų žwentei pritaikintas eilutes bei ištraukas iš giesmių. Po pamaldų klebonijoje buvo dalinamos Kalėdų dėdės dowanos waikeziam. Pirm gaudami dowanas turėjo taip pat pasakyti eilutę arba ištrauką iš giesmės. Nors wakaras buvo gana žaltas, bet waikuzių priėjo daug. Apdowanota apie 80 waikuzių. Gavę dowanas linksmi, žwentiškai nuotaikoj išstęsi į namus.

J. K.

Wilkyčiai. 1937 m. gruodžio mėn. 27 d., tręčią Kalėdų žwente, 5½ val. p. p. įvyko „J. S.“ Wilkyčių žyriaus Kalėdų žwente Wilkyčių priuatineje mokykloje. Žwente prasidėjo su trūbininkų motete ir bendra giesme: „Liaupsininkit Diewą danguje.“ Atwėrimo žodžių su 95 psl. tarė žy-

riaus pirmininkas p. Kawolis. Žwente pagražino wietinis žyriaus choras su pentiomis Kalėdų giesmėmis. Tai-pogi i žwente atsilankė Gubernatūros referentas p. Kun. Dagys, „J. S.“ centro pirmininkas p. moč. Purwinas, sak. p. Sztrelys iš Taikelių ir p. stud. Enzaitis. Placziau apie Kalėdų reikšmę kalbėjo p. Kun. Dagys ir p. Sztrelys. P. moč. Purwinas sveikino Wilkyčių „J. S.“ žyrių, pasidžiaugdamas žyriaus darbuote. Nemaja skaičius mokinų padeklamavoj gražias Kalėdų eiles. Žwente buvo užbaigta su malda ir bendra giesme: „Tai ta naktis“. — Pažymėtina, kad buvo susirinkę labai daug žmonių, ir kad visi buvo patenkinti, galėjė želias walandas praleisti gražioje Kalėdų nuotaikoje.

Skyr. koresp.

Dégliai. Kalėdų žwenczių 3-cią dieną žwente Pėžaiczių „Sandoros“ Moterų Pagalba sawo Kalėdų žwente, Dégliaose pas užninką p. Stubrą. Apie 3 val. prisirinko žwenczių iš arti ir iš toli, tiek, kad visos patalpos prisipildė. Iš Klaipėdos, iki žwente atsilankė „J. Sandoros“ D-jos Centro W-bos pirm. Purwinas, Kun. Dagys ir studentų D-jos „Rėzos“ atstovas stud. Endzaitis.

Pamaldas pagražino Klaipėdos „Jaun. Sandoros“ trūbininkai ir Dégliai „Jaun. Sandoros“ žyras. Salėje buvo ir Kalėdų eglaitė padegta. 3,30 val. prasidėjo žwente bendra giesme: „Su saldžia linksmibė.“ Tada pagiedojė Dégliai „J. S.“ žyras „Tyli naktis“ ir „Eikim giedokim su džiaugsmu“. Salty Sztrelys sawo gražiame Diewo Žodžio apsakyme prisiminė a. a. Kristupą Luką, kurio waizdas puožia ir kias patalpas, prisiminė, kaip juodu priežkarienais laikais draugiskai dirbo ir jų pastangų dėka ištūrė „Sandoros“ d-ja, „J. S.“ nariai: Gelžinytė, Konradaite, Szūdnagytė, Bendikaitė, Budrytė ir daug kitų, kurie dar mokyklą lanko pasakė gražių eilių. Tada Dégliai „J. S.“ žyras dar pagiedojė: Kai siela man Diewo ramybės pilna. Po to p. Purwinas hirdingai pasveikino Centro W-bos wardu. Kun. Dagys laikė swarbių mišių iš žodžių: „Garbė teesie Diewui aukštynbėje“. Studentų ew. wardu sveikino stud. p. Endzaitis.

Po bendras oisimės: „Liaupsininkit Diewą Danguje“, žwente hirdinga malda ir giesme „Sjirdimis susijednotum“ buvo baigta. Po žwentes Kun. Dagys apdowananojo kūdikius saldainiais. Choristai su artimaisiais ir tėveliais dar pasiliuko pre bendros kawos, kuriai paruožė „Sandoros“ Pėžaiczių Moterų Pagalbos žyriaus narės.

Žwentei suruožti daug triūso idėjo pirmininkė p. Stubrienė, p. Stubra ir kiti, kurie nesigailėjo darbo. Pasibaigus žwentei Pėžaiczių „Sandoros“ Moterų Pagalbos pirmininkė p. Stubrienė, minėtos draugijos wardu apdowananojo apylinkės warginquošis įwairiomis dowanomis. Potam Dégliai „J. S.“ choristai pasitarė dėl įvykstančios 1938 m. sausio mėn. 15 d. žwentes Managų bažnyčioje. Dar pagiedojus „Brangių walandų Viežpatiš mums dawęs yra“, baigė jaunujujų susirinkimą ir visi ižsiūkstė į namus.

J. K.

Laugaliai. Vieninis „J. Sandoros“ žyrius sawo Kalėdų žwente surengė 3-cią Kalėdų dieną Laugalių prie-glaudoje. Prieglaudos salė ir kiti kambariai prisirinko pilni žmonių, pasiklausyti Kalėdų Ewangelijos. Pasveikinimo žodži i susirinkusius tarė žy. pirm. p. Sprogs. Chorui pagiedojus giesmę: „Dabar su angely pulku“, žwentes pamokslą pasakė prieglaudos tėwas p. Megnis, pranešdamas apie tą didžiąją Diewo meilę, kuri ateina prie žmonių ir ieško kas prajuves. Toliau kalbėjo moč. p. Sztėras iš Luk. 2,14 apie džiaugsmingajį Kalėdų pranešimą: Garbė teesie Diewui aukštynbėje, ramybė ant žemės ir žmonėms pasimėgimas. Kalėdinę nuotaiką pakélé wietos Seimadienio Moyklos waikuziai, kurie wedomi p. Sprogio pagiedojø višą eilę kalėdinių giesmuczių ir padeklamavoj gražių eileraščių. Prie programos pajwairinimo prisidėjo ir žyriaus stogų orkestras bei trūbininkai. Vaigiantis žwentei warguoliai ir Seim. Moyklos waikuziai buvo apdowanoti.

M. T.

Karlininkai. Pereitų metų gruodžio m. 17 d. ūk. Kojelio patalpoje buvo „J. Sandoros“ Karlininkų skyriaus Kalėdų žwentė. Salė prisiinko pilna žmonių. Giedojimus palydėjo sawo štambiai instrumentais skyriaus trūbininkai. Szentę pagrąžino ir p. Pareigio wedamas skyriaus choras. Kalėdų eilių prie gražiai papuošto Kalėdų medžio atsakė mergaitės ir mokyklinio amžiaus kūdikiai. Diewo žodžiu patarnawo tun. p. Klumbys. Iš Klaipėdos „J. S.“ skyriaus buvo atvykės giedotojų kvartetas iš Smilininkai, kurie sawo gražiu pasirodymu džiugino klausytojus. Czja žwentės dalyviams teko susilaikti aukštų sweczių iš Klaipėdos, būtent Poniat Gubernatorienė Kubiliene ir Lilk. Reik. Ref. Kun. p. Dag. Sandorieta M. Seigytė Poniat Gubernatorienė pasveikino ir įteikė gėlių. Po to, skyriaus pirm. p. Kojetui pasveikinus aukštuoju sweczius, prabilo į susirinkusios Poniat Gubernatorienė, kuri sawo kalboje palinkėjo daug laimės mums ir žwejams jų sunktame užsiemime ir ragino visus stropai ir nenuilstamai darbuotis ir toliau. Kun. p. Dagys taip pat kalbėjo gražius žodžius apie Kalėdų džiaugsmą ir kad kiekvienas stengtusi apsiuvelti žwiesčiais rūbais. Kun. p. Klumbys sveikino aukštuoju sweczius Karlininkų parapijos vardu, linkdamas peržegnotų Kalėdų žwenczių. Czja Poniat Gubernatorienė gausiai waikucius apdowanojo saldainiais, kuriais jiems suteikė didelį džiaugsmą. Po žwentės skyriaus narai ir swecziai pasiliuko felias walandas prie gražiai parengto Kalėdų stalo, kurios praėjo jaukoje nuotaikoje.

M. T.

Paupis. „Jaun. Sandoros“ moksleivių skyriaus sandoriečiai 1937 12. 18 d. susirinko į metinį susirinkimą. Metinių veilos pranešimą padare sekr. J. Ažmlys. Susirinkę susikaupė ir prisiminė mirusį narį Trinkį. Po to buvo ižrinkta nauja valdyba.

Wakare buvo Kalėdų eglutė. Visą programą gražiai ižpildė patys moksleiviai. Tiltynių kalėdinį pranešimą atliko p. Jurgaitis. Po to, buvo deklamacijos, stygų orkestras gražiai ižpildė keletą kalėdinijų dalykelių ir trūbininkams palydint giedojo kalėdinijų giesmių. Po kio miėjimo nakti su swecziais susirinko prie kavos, kurios metu prisiminta ir skyriaus dviejų metų sukaktis. Gražius linkėjimus pareiškė bendrabucchio wedėjas ref. Klemas, Spart. Mokyklos wedėjas Kalniškis, p. Jurgaitis, iš Pagėgių atvykės buv. Skyr. pirm. Galilius, „J. S.“ pirm. Purvinas. Skyr. pirm. W. Ažmlys, padėkojo už pareiškatus linkėjimus. Iš sweczių dar dalyvawo p. Klemienė, mokytojas Reinkis ir „J. S.“ Waldybos narys Sunius ir keli trūbininkai.

Ir žiomet, kaip ir pereitais metais, „Jaunuji Sandoros“ Paupio ir Klaipėdos skyriai prisidėjo prie Sparšenosios Mokyklos mokinii apdowanojimo Kalėdoms.

Skaitykite „Kelią“!...

Sziandien swetas neramus,
Nežinia, kolei tokis bus,
Bet rytoj arba poryt
Neko gero nematyt.
Tiek daug iwykių baišių
Sziandien turim ištiesų,
Ir kiekvienas neramus
Klausinėja, kol taip bus?...
Wokietijoje labai
Su tikėjimu blogai: —
Prie altoriaus funigai
Meldžias tautai wokiškai...
O wėl Russijoje placchioj
Padėty labai sunkioj

Tiek bažnyčia, tiek viši
Kurie dirba toj srity.
Czja būreliai tikincią
Turi daug, o i daug priežiū,
Iš bažnyčių czja gražius
Pasidaro teatrus
Bediewybė jau labai
Spaudžia Rusiją tikrai.
Teigu imsimė litus
Žemės rutulio kraštus,
Žwelgdamai į juos giliau,
Ar mažiau, arba daugiau
Rasim naujo daug viši
Bažnytinėje srity.
Sklinda, plinta daug gandų,
Daugel žmeižtų, daug kalbų,
Dėl bažnyčių pas litus,
Dėl tikėjimo pas mus,
Ir dazniausiai to višai
Vis nežino niels tikrai,
Tik kiekvienas neramus
Klausinėja, kol taip bus?
Bet jūs nieko nežinosit,
Jei ganduos tiesos ieškosis,
Nes tie skleidžiami gandai
Suklaidina jus tiltai.
Jei tikėjimo dalykuos,
Jums neaišku kas nors likos,
Teigu norit rasti tiesą —
I ją kelią jums nužwiesiu,
Duošu būdus jums tiltus,
Kur tiesos nežėjais bus!
Sziandieninė mūsų spauda
Iš višur teisybę gaudio.
„Keliai“ kaip tik tas naujienas
Teikia sawaitę kiekvieną.
Tos srities žinias naujausias,
Tik „Keliai“ iš vis gausit,
Ir sawaitę kožną wieną
„Keliai“ teiks jums daug naujienų,
O tikėjimo srity
Twirti tapsite viši.
Visa nuozirdžiai, tikrai,
Pasakys jis atvirai.
Tad brangus ewangelike
Be žio „Kelio“ nepaliki,
Nors kiaiš metais apsižwieski —
Mielq „Kelią“ parsikwieski.
Kaip tu džiaugies, kada jis
Kas sawaitę prilankys,
Kai tau dwošinių žinių
Bus tiek daug ir įdomių.
O be to, „Kelyje“ rastit
Dar ir kito peno dwošiai.
Daug paguodos džiaugsmo tyro
Mielame „Kelyje“ yra.
Jis primins dažnai krikščioniu,

Apie Wiespaties malone.
Apie Diewo meilę filinią
Jo pamokslai, straipsniai pilni.
Tad daugiau to tikro džiaugsmo,
Daugiau Diewo meilės jausmo,
O viši gandai į žali,
Kurie neteisybę male,
Parsikwieskit į sweczius
Kas sawaitę „Kelią“ jūs,
O po swecchio, bus jau jis
Szeimininku pas jumis.

M. 3.

Užsakymus priima redakcija, kiekviena pašto įstaiga ir laikraščiai. Užsakant redakcijos laikraščio kaina: metams 2 litai, 1/2 m. 1 litas ir ketvirčiui m. 50 centų. Užsakant pašto įstaigoje, kaina 2 litai 30 ct. ir pusę m. 1 lit. 30 ct. ir ketvirčiui m. 80 ct. Leidžia Lietuvos Evangelikų Sufišienės Bažnytinis komitetas. Redaguoją Kun. P. Dagys. — Spaudė: „Lituania“, Klaipėda, Palangos gatvė 23-24. — Rankraščius ir užsakymus pražome siuži hiuo adresu: Klaipėda „Lituania“, Dagini.